

To

$y'(x) = (u(x)x)' = u'(x)x + u(x)$, bo funkcja $u(x)$ jest zależna od zmiennej x .

lub krócej

$$y' = u'x + u.$$

Stosując podstawienie $u = \frac{y}{x}$ i $y' = u'x + u$ do wyjściowego równania sprowadzimy je do równania o zmiennych rozdzielonych.

Przykład 0.4 Rozwiązać równanie różniczkowe

$$(*) \quad x + yy' = 0.$$

$$x + yy' = 0 \iff y' = -\frac{x}{y} = -\frac{1}{\frac{y}{x}}.$$

Niech $u = \frac{y}{x}$, to $y = xu$ oraz $y' = xu' + u$. Wówczas równanie (*) jest równoważne równaniu

$$(**) \quad x + xu(xu' + u) = 0 \iff$$

$$\frac{u}{1+u^2} du = -\frac{dx}{x} \iff$$

$$\int \frac{u}{1+u^2} du = -\int \frac{dx}{x} \iff$$

$$\frac{1}{2} \ln|1+u^2| = -\ln|x| + c \iff \frac{1}{2} \ln(1+u^2) = -\ln|x| + \ln c_1 \iff \frac{1}{2} \ln(1+u^2) = \ln \frac{c_1}{|x|}$$

$$\ln(1+u^2) = \ln \frac{c_1^2}{x^2} \iff 1+u^2 = \frac{c_1^2}{x^2} \iff 1+u^2 = \frac{c}{x^2} \iff 1 + \frac{y^2}{x^2} = \frac{c}{x^2} \iff x^2 + y^2 = c - \text{całka ogólna równania (*) (w postaci uwikłanej)}$$

Równania różniczkowe liniowe jednorodne (RJ)

Definicja 0.5 Niech $p(x)$ będzie funkcją ciągłą na przedziale P . Równanie

$$y' + p(x)y = 0, \tag{3}$$

nazywamy równaniem różniczkowym liniowym jednorodnym.

Uwaga 0.3 Zauważmy, że równanie to jest równaniem o zmiennych rozdzielonych, czyli

$$y' + p(x)y = 0 \iff y' = -p(x)y \iff \frac{dy}{dx} = -p(x)y \iff$$

$$\frac{dy}{y} = -p(x)dx \iff \int \frac{dy}{y} = -\int p(x)dx \iff \ln|y| = -\int p(x)dx = -P(x) + c \iff$$

$$|y| = e^{-P(x)+c} \iff y = e^{-P(x)}e^c = e^{-P(x)}c_1.$$

Ostatecznie ($c_1 = c$)

$y = ce^{-\int p(x)dx}$ – wzór na całkę ogólną równania jednorodnego (3) (CORJ).